

Oordeel

Verzoekers

Mevrouw V. en de heer H., wonende te Zwolle.

Datum verzoek

Het ondertekende verzoek tot onderzoek is op 28 oktober 2009 via de Nationale ombudsman binnengekomen bij het secretariaat van de Overijsselse Ombudsman.

Betreft

Het verzoek betreft het college van burgemeester en wethouders (B&W) van de gemeente Zwolle, eenheid Publiekszaken, hierna ook te noemen: de gemeente.

Procedure

Op 22 oktober 2009 diende verzoeker een klacht in bij de Nationale ombudsman. De Nationale ombudsman is niet bevoegd klachten over de gemeente Zwolle te behandelen. Daarom zond de Nationale ombudsman de klacht door naar de Overijsselse Ombudsman. Volgens de wet moet een klacht eerst kenbaar worden gemaakt aan het bestuursorgaan. Omdat onduidelijk was of de klacht al kenbaar was gemaakt bij de gemeente Zwolle, vroeg de Overijsselse Ombudsman aan de gemeente nadere informatie.

dNa beoordeling van de op 18 november 2009 ontvangen reactie en informatie van de gemeente, achtte de ombudscommissie zich bevoegd om het verzoek tot onderzoek in behandeling te nemen. De Ombudscommissie besloot om een hoorzitting te houden. Bij de hoorzitting op 3 februari 2010 waren aanwezig: verzoekers, en van de kant van de gemeente: het hoofd van de afdeling Toezicht en Handhaving, de betrokken milieu-inspecteur en de klachtencoördinator van de eenheid Publiekszaken.

Bevoegdheid van de ombudscommissie

Op 20 april 2009 en op 20 oktober 2009 dienden verzoekers bij de gemeente klachten in over overlast vanwege gevelreiniging. De gemeente liet weten dat de gemeente Zwolle geen beleid heeft ten aanzien van gevelreiniging en dat zonder geldige wet- en regelgeving niet handhavend kan worden

opgetreden. Daaruit concludeert de ombudscommissie dat de klachten bij de gemeente kenbaar waren gemaakt, ook al werden de klachten kennelijk niet als klacht in de zin van de Algemene wet bestuursrecht opgevat. Daarmee is de ombudscommissie bevoegd om onderzoek te doen.

Aard van de klacht

Verzoekers klagen erover dat de gemeente onvoldoende actie onderneemt tegen de overlast die zij al langere tijd, met tussenpozen, ondervinden vanwege werkzaamheden in het kader van gevelreiniging in de buurt.

Onderzoek

Het onderzoek betreft de normen (vereisten van behoorlijkheid):

- voortvarendheid
- motivering

Feiten

Voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang is uit de overgelegde stukken en wat op de hoorzitting is besproken het volgende komen vast te staan.

1. In de woonwijk van verzoekers vindt op onregelmatige tijden en met onregelmatige frequentie gevelreiniging plaats door middel van zandstralen.
2. De bewoners die hun gevel laten reinigen sluiten daartoe een overeenkomst met bedrijf K.
3. Verzoekers ondervinden overlast van het zandstralen: het zand waait in de tuin, komt op kozijnen en ramen, en overige eigendommen van verzoekers.
4. Verzoekers hebben een paar keer daarover geklaagd bij de gemeente. De eerste keer was op 20 april 2009. De gemeente (milieu-inspecteur) geeft in de memo van 11 november 2009 voor zover relevant het volgende aan: "Op 20 april 2009 is er een melding bij het team Milieuhandhaving (...) binnengekomen (...). Op 22 april 2009 (...) ben ik bij (verzoekers) langsgegaan. Ik heb de klacht aangehoord en vermeld dat de gemeente Zwolle geen specifiek beleid heeft ten aanzien van gevelreiniging, maar dat ik zal kijken hoe de reiniging plaats vindt, wat de overlast is en vervolgens kan ik gaan bepalen welke acties ondernomen kunnen worden. Omdat tijdens mijn bezoek geen gevelreinigingswerkzaamheden uitgevoerd werden, heb ik afgesproken dat ze mij konden bellen als dit weer het geval zou zijn. Op 26 mei 2009 hebben (verzoekers) mij opgebeld (...) Ik ben direct naar de desbetreffende woning gegaan en zag dat het bedrijf K bezig was. K gaf aan dat een groot deel van de bewoners van de wijk (in de vorm van straat-/wijkvereniging) hem hebben benaderd om collectief de huizen te reinigen

om zodoende een betere prijs voor het reinigen te bedingen. Ik heb gezien dat middels een vochtstraalmachine, waarbij zand wordt toegevoegd, de gevels worden gereinigd. Hierbij wordt geen gebruik gemaakt van chemische toevoegingen. Het betreft water en zand. Het vervuilde zand zakt hierbij grotendeels langs de gevel naar beneden op de grond. Gezien de bij de woningen aanwezige obstructies (bomen/ struiken in tuinen) is het lastig om de gevels in hun geheel af te schermen, maar ik heb geconstateerd dat de zandverspreiding in de buurt van de woning blijft en dat na afloop van de reiniging het zand weer netjes bij elkaar wordt geveegd, opgeschept en wordt afgevoerd. Deze werkwijze is conform de stand der techniek, zoals beschreven in de handreiking De Stand der Techniek van Gevelreiniging van Infomil. Ik heb K gesproken en aangegeven dat we een klacht hebben ontvangen en hem verzocht tijdens het reinigen voor zoveel mogelijk afscherming te zorgen. Hij heeft aangegeven hieraan gehoor te willen geven en daar waar mogelijk afscherming te plaatsen om eventuele overlast te beperken. Dit heb ik vervolgens teruggekoppeld aan (verzoekers). Op 20 oktober 2009 hebben (verzoekers) opnieuw gemeld dat er gevelwerkzaamheden plaatsvinden. Nu bij hun burens. Ze gaven aan dat de garagedeur van de burens wel was afgeplakt, maar hun deur niet en nu was er allemaal water en zand bij hun in de garage terechtgekomen. Ik heb hun vervolgens opnieuw verteld dat de gemeente Zwolle geen beleid heeft (...) Mochten verzoekers schade ondervinden van de gevelreiniging van de burens dan zullen ze dit via de burens moeten gaan verhalen. Verzoekers waren het hiermee niet eens en vonden dat de gemeente hier een rol in zou moeten hebben. (.....)”

5. Naar aanleiding van de klacht die verzoekers naar de Nationale ombudsman stuurden merkte de milieu-inspecteur in zijn memo van 11 november 2009 op “dat er in Nederland gemeentes zijn die specifieke eisen en voorschriften omtrent het gevelreinigen in de APV hebben gesteld.”
6. In de inleiding van de door de gemeente overgelegde informatie over de Stand der Techniek Gevelreiniging (InfoMil, maart 2000, behorend bij publicaties van 5 augustus 2008), waaraan de gemeente refereert, staat: “Regelmatig worden in de bebouwde omgeving de gevels van gebouwen gereinigd. Zonder de nodige maatregelen kan gevelreiniging een reeks van nadelige gevolgen hebben voor mens en milieu. Geluidsoverlast en stofvorming kan hinder in de omgeving veroorzaken. Het vrijkomende afval(water) kan bodemverontreiniging tot gevolg hebben of aanleiding geven tot ongewenste lozingen. (...) Zowel voor gemeenteambtenaren als de gevelreinigers is het niet duidelijk aan welke voorwaarden een goed uitgevoerde gevelreiniging moet voldoen. Met dit document wordt beoogd een handreiking te geven om gevelreiniging conform de stand der techniek uit te voeren. Het document is tot stand gekomen in samenwerking tussen de Landelijke Overleggroep Afvalwater Wet milieubeheer en de brancheorganisaties van gevelreinigers. (.....) Een duidelijke voorkeur voor een bepaalde methode of een bepaald reinigingsmiddel is niet op voorhand aan te geven. (...) Uitgangspunt hierbij is dat de hoeveelheid en de milieubezwaarlijkheid van het afval(water) zoveel mogelijk wordt geminimaliseerd. Gezien de mogelijke gevolgen mag gevelreiniging uitsluitend uitgevoerd worden met toestemming van de gemeente. Hiertoe zal de reiniger zijn beoogde werkzaamheden tijdig moeten melden bij de gemeente. Op de wijze waarop de gemeente deze melding vervolgens afhandelt wordt in dit document niet ingegaan. Hiervoor zal de gemeente een eigen beleid moeten ontwikkelen.”

7. In de volgende hoofdstukken geeft Infomil een beschrijving van de verschillende reinigingssystemen, de mogelijk nadelige effecten van gevelreiniging en de mogelijke maatregelen om die te voorkomen. In hoofdstuk 5 wordt aangegeven welke informatie aan de gemeente verstrekt moet worden om toestemming te krijgen om te gaan reinigen. Hoofdstuk 5 luidt: Zonder toestemming van de gemeente mag niet met gevelreiniging worden begonnen. Om deze toestemming te verkrijgen is het nuttig om in een zo vroeg mogelijk stadium de gemeente door middel van een melding op de hoogte te brengen van de geplande activiteiten. Deze melding dient in elk geval de volgende gegevens te bevatten:
Naam, adres en telefoonnummer van het reinigingsbedrijf, de locatie waar de reiniging wordt uitgevoerd, de dagen waarop men de reiniging wil gaan uitvoeren, de reden waarom de reiniging wordt uitgevoerd, de reinigingsmethode, de lozing, de stofwerende voorzieningen die men gaat toepassen, de bodembeschermende maatregelen, de wijze waarop de ontstane afvalstoffen worden afgevoerd.

Standpunten van partijen

Voor de standpunten van partijen wordt verwezen naar wat is weergegeven onder de feiten. Verder verklaarden partijen tijdens de hoorzitting nog als volgt.

Verzoekers

Verzoekers legden een notitie over van hun probleem met de gemeente. Die notitie wordt bij het Verslag van Bevindingen gevoegd en wordt geacht hiervan onderdeel uit te maken. Verzoekers lichtten hun klacht overeenkomstig de notitie op de hoorzitting mondeling toe.

Gemeente

De gemeente geeft allereerst aan dat zij begrijpt hoe verzoekers zich voelen. De gemeente beschouwde de klachten van verzoekers als meldingen en heeft daarom er op die manier naar gekeken.

De gemeente heeft wat betreft regelgeving als algemeen uitgangspunt zich zoveel mogelijk aan te sluiten bij het landelijk niveau. Het stuk van Infomil is echter niet meer dan een handreiking, een advies.

Zwolle heeft ervoor gekozen om geen meldingsplicht voor gevelreiniging in te voeren, omdat er de laatste zes jaar slechts twee klachten over waren.

De milieu-inspecteur heeft ter plekke geconstateerd dat er wordt gewerkt overeenkomstig de regels van de Stand der techniek van Infomil.

De gemeente heeft wel mogelijkheden om afspraken te maken met een bedrijf, maar het gaat hier om kleine lozingen. De milieu-inspecteur heeft al eind mei 2009 met het bedrijf afspraken gemaakt. Elke situatie, waarin gevels worden gereinigd is echter weer anders. Daarnaast: er is geen mogelijkheid om te handhaven.

De gemeente heeft ook een rol in de leefbaarheid van de wijk. In dat kader zegt de gemeente toe het probleem met de wijkmanager te bespreken voor de aanvang van de nieuwe werkzaamheden in april 2010. Daarbij zal de gemeente de brief van verzoekers meenemen. Op verzoek van verzoekers zegt de gemeente toe ook te komen kijken bij verzoekers en hun bureaus. Eveneens op verzoek van verzoekers zegt de gemeente toe de naam van verzoekers bij besprekingen niet te noemen, althans niet bekend te maken in de wijk.

Reacties op de bevindingen

Bovenstaande is als verslag van bevindingen naar verzoekers en naar de gemeente gestuurd teneinde daarop te kunnen reageren. Zowel verzoekers als de gemeente hebben van die gelegenheid gebruik gemaakt.

Verzoekers

Verzoekers hechten eraan te benadrukken dat hun klacht gaat over de duur van de gevelreinigingswerkzaamheden als gevolg waarvan langdurig hinder optreedt in de vorm van lawaai, zand, stof en milieuvuil.

Verzoekers beogen met hun klacht dat de overheid regulerend optreedt en regels stelt ten aanzien van de duur en de frequentie van gevelreinigingswerkzaamheden op een beperkte locatie. Verzoekers achten het onwenselijk dat er gedurende een reeks van jaren (en wie weet hoe lang nog) gedurende een belangrijk deel van het jaar rond de lente, zomer en herfst bedrijfsmatige activiteiten in een woonwijk plaatsvinden.

Ook vragen verzoekers aan de gemeente regulering met betrekking tot de overlast als gevolg van stof, zand en milieuvuil. De gemeente is twee keer komen kijken, maar toen was het rustig weer, dus niet maatgevend voor de overlast. Bovendien verwijderd het reinigingsbedrijf het zand met vuil alleen bij het huis dat gereinigd wordt. De rest blijft liggen.

Gemeente

In haar reactie gaat de gemeente uitvoeriger in op wat hierboven onder standpunten is weergegeven.

De gemeente heeft tijdens de zitting haar twijfels geuit over de bevoegdheid van de Ombudscommissie. De klacht van verzoekers werd behandeld als melding. Aan verzoekers is toen meegedeeld dat er geen redenen waren om te handhaven. Als men het niet eens is met het besluit niet handhavend op te treden, kan men vragen om een formeel besluit en kan daartegen een bezwaarschrift worden ingediend. De melding is voortvarend behandeld. Als er al sprake is van een klacht in de zin van de Awb dan heeft de gemeente niet de gelegenheid gehad deze klacht zelf te behandelen.

De omschrijving van de aard van de klacht komt niet overeen met het verzoek. In de notitie van

verzoekers wordt de gemeente verzocht voorschriften op te nemen om de overlast van het reinigen te beperken. Dit is wat anders dan dat de gemeente onvoldoende actie onderneemt tegen de overlast.

In de handreiking van Infomil wordt diverse keren gesteld dat er een meldingsplicht is voor de reiniger. Tijdens de zitting is meegedeeld dat er alleen een meldingsplicht is als dit in de APV is opgenomen. In Zwolle is dit niet in de APV opgenomen en dat is een bewuste keuze en dat mag ook, want het is niet verplicht. Zoals het er nu staat lijkt het of de reiniger altijd melding moet doen en nu dus in gebreke is gebleven. Dit is niet juist. De woorden "moeten" staan in een handreiking. Dat is een advies en niet een verplichting.

Er is wel een mogelijkheid tot handhaven. Namelijk op grond van de algemene milieuregels. Er was in dit geval geen aanleiding om te handhaven.

Overwegingen van de Ombudscommissie

Verzoekers klagen erover dat de gemeente onvoldoende actie onderneemt tegen de overlast die zij al langere tijd, met tussenpozen, ondervinden vanwege werkzaamheden in het kader van gevelreiniging in de buurt. Verzoekers vinden dat de gemeente niet voortvarend te werk gaat bij het maken van regels en het uitvoeren van controles.

Bevoegdheid van de Ombudscommissie

De Ombudscommissie achtte zich bevoegd het verzoek tot onderzoek in behandeling te nemen, omdat de gemeente op de hoogte is van de door verzoekers als overlast ervaren situatie en de onvrede van verzoekers over de acties die de gemeente naar aanleiding van hun klachten/ meldingen had ondernomen. Gelet op de motivering van de gemeente waarom er (verder) niets kon worden gedaan aan de door verzoekers ervaren overlast, was het niet zinvol verzoekers klacht ter behandeling in de zin van de Awb door te sturen naar de gemeente. Daarom kon van verzoekers ook redelijkerwijs niet worden gevergd (nogmaals) hun klacht voor te leggen aan de gemeente.

Ten aanzien van de regelgeving

Verzoekers geven aan dat zij met hun klacht beogen te bewerkstelligen dat de gemeente regels stelt ten aanzien van de duur en de frequentie van gevelreinigingswerkzaamheden en de overlast als gevolg van stof, zand en milieuvuil. Verzoekers vinden het namelijk onwenselijk dat er gedurende een reeks van jaren gedurende een belangrijk deel van het jaar rond de lente, zomer en herfst die bedrijfsmatige activiteiten in hun woonwijk plaatsvinden.

De gemeente geeft in dit verband aan dat zij er bewust voor heeft gekozen geen meldingsplicht voor gevelreinigers in een APV op te nemen. Wat een gemeente regelt in een APV valt onder het beleid van de gemeente. De Ombudscommissie is op grond van de wet niet bevoegd daarover te oordelen.

De vraag blijft echter of verzoekers op grond van landelijke regelgeving van de gemeente mogen

verwachten dat de gemeente wel regels opstelt voor gevelreiniging. Daartoe geldt het volgende.

De gemeente betoogt dat zij wat betreft regelgeving als algemeen uitgangspunt heeft zich zoveel mogelijk aan te sluiten bij het landelijk niveau. Het onderhavige document van het Agentschap (Senter Novem) van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, is van landelijk niveau. Het document is tot stand gekomen in samenwerking tussen de Landelijke Overleggroep Afvalwater Wet milieubeheer en de brancheorganisaties van gevelreinigers. Deze landelijke richtlijn beoogt regulering van de meldingsplicht en geeft een handreiking voor de uitvoering van gevelreiniging. Het is echter een richtlijn en geen wettelijk voorschrift. Verzoekers kunnen daaraan niet de verwachting ontleen dat de gemeente Zwolle een meldingsplicht invoert.

Voortvarendheid ten aanzien van de overlast

Op 20 april 2009, 26 mei 2009 en op 20 oktober 2009 dienden verzoekers bij de gemeente klachten in over overlast vanwege gevelreiniging. De gemeente behandelde de klachten van verzoekers als meldingen over overlast.

Op 22 april 2009 ging de milieu-inspecteur langs bij verzoekers. Toen waren er echter geen werkzaamheden aan de gang. Afgesproken werd dat verzoekers direct konden bellen, wanneer er weer werkzaamheden waren. Dat was op 26 mei 2009 en de milieu-inspecteur is toen direct gaan kijken. Er was geen situatie in strijd met milieuwetgeving. Wel sprak de milieu-inspecteur met het bedrijf en werden extra afspraken gemaakt over mogelijke afscherming.

Motivering

De gemeente vond dat er geen aanleiding was om handhavend op te treden op grond van de algemene milieuregels. Verder gaf de gemeente aan dat de gemeente Zwolle geen beleid heeft ten aanzien van gevelreiniging.

Toezegging van de gemeente

Tijdens de zitting van de Ombudscommissie zegde de gemeente toe dat zij, gelet op haar rol in de leefbaarheid van de wijk, het probleem met de wijkmanager te bespreken voor de aanvang van de nieuwe werkzaamheden in april 2010. Daarbij zal de gemeente ook komen kijken bij verzoekers en hun bureaus. Op verzoek van verzoekers zegt de gemeente toe de naam van verzoekers bij de besprekingen niet te noemen, althans niet bekend te maken in de wijk.

Conclusie

Bovenstaande leidt tot de conclusie dat de gemeente voortvarend actie ondernam naar aanleiding van de klacht/ melding over overlast. Voor de toekomstige reinigingswerken zegde de gemeente toe vanuit haar rol in de leefbaarheid van de wijk eveneens actie te ondernemen. De gemeente treft derhalve geen verwijt.

Ook ten aanzien van de motivering waarom de gemeente geen actie kon ondernemen treft de gemeente geen verwijt. Er was namelijk geen sprake van overtreding van wet- en/of regelgeving en

voor het overige heeft de gemeente Zwolle geen regelgeving vastgesteld op grond waarvan handhavend kan worden opgetreden.

Het invoeren van een meldingsplicht voor gevelreiniging behoort tot het beleid van de gemeente en valt daarom niet onder de bevoegdheid van de Ombudscommissie.

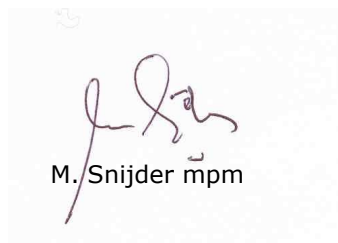
Oordeel

De onderzochte gedragingen van de gemeente zijn behoorlijk. De klacht is ongegrond.

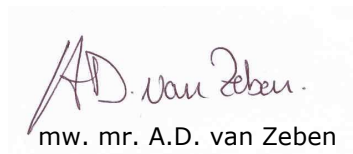
Aldus vastgesteld door de Overijsselse
Ombudscommissie op 30 maart 2010

Mr. A. Lunenburg

M. Snijder mpm

mw. mr. A.D. van Zeben